

РЕШЕНИЕ

№ 1479

гр. София, 08.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 27 състав,
в публично заседание на 08.02.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Цветанка Паунова

при участието на секретаря Цветанка Митакева, като разгледа дело номер **11877** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по жалба на Сдружение „Б. институт по труда и социалната политика“, представлявано от председателя на Управителния съвет И. Н., против Заповед № РД09-4086/03.11.2021 г. на заместник-министъра на образованието и науката, с която са заличени от „Информационния регистър на одобрените програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти“ общо 37 програми на сдружението, в качеството му на обучителна организация.

В жалбата са наведени доводи, че оспорената заповед е издадена при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и в противоречие с материалноправните разпоредби. По същество се твърди, че сдружението е изпълнило задължението си по чл. 239 от ЗПУО, като е подало в срок заявление, че ще извършва обучение по програмите през следващите дванадесет месеца. Иска се отмяна на заповедта.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. Н., която поддържа жалбата на заявените основания. Допълнителни съображения развива в представени писмени бележки.

Ответникът – заместник-министър на образованието и науката представя писмено становище за недопустимост, алтернативно – за неоснователност на жалбата. В съдебно заседание ответникът се представлява от процесуален представител, който счита жалбата за неоснователна. Допълнителни аргументи излага в представени

писмени бележки.

Административен съд София-град, като прецени доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено следното:

Не е спорно по делото, че Сдружение „Б. институт по труда и социалната политика“ има качеството на „обучителна организация“ по смисъла на § 1, т. 18 от ДР на Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО). Съгласно посочената разпоредба "обучителни организации" са организации, създадени в съответствие с Търговския закон, Закона за юридическите лица с нестопанска цел или Закона за кооперациите, за осъществяване на дейност по обучение, поддържане и повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти.

Не е спорно също така, че със заповеди на заместник-министъра на образованието и науката /№ РД09-1261/26.01.2017г.; № РД09-2763/14.07.2017г.; № РД09-175/02.02.2018г.; № РД09-574/09.03.2021г./, издадени на основание чл. 236, ал. 1, т. 1 от ЗПУО, са одобрени общо 37 програми на Сдружение „Б. институт по труда и социалната политика“ за обучение за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти и са вписани в информационния регистър на МОН.

Със заповед № РД09-1300/08.06.2020 г., изменена и допълнена със заповед № РД09-1465/07.07.2020г. на министъра на образованието и науката, е определена комисия във връзка с необходимостта от организиране и извършване на дейностите в производството за одобряване програми за обучение за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти, за които са подадени заявления при условията и по реда на глава XI, раздел V от ЗПУО и вписването им в информационния регистър на одобрените програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти.

На заседание на комисията, проведено на 09.09.2021г., по т. 4.1 от дневния ред е обсъден въпроса за постъпилите заявления по чл. 239 от ЗПУО. Взето е решение за неподалите заявления да бъде докладвано в заключителния доклад и след положителна резолюция да бъдат изготвени проекти на заповеди за заличаване на одобрените програми.

С доклад № 80-918/21.09.2021 г., изготвен от заместник-министъра на образованието и науката, са докладвани на министъра на образованието и науката взетите от заседанието на комисията решения. Докладвано е, че посочени в приложен списък организации не са подали заявления по чл. 239 ЗПУО, като е предложено програмите, за които не са подадени заявления, да бъдат заличени от информационния регистър на МОН в изпълнение на чл. 245, ал. 1, т. 2 ЗПУО.

Към доклада има приложение – списък на организациите, които не са подали заявления по чл. 239 ЗПУО, като под № 5 в списъка фигурира Сдружение „Б. институт по труда и социалната политика“, с 37 броя одобрени и вписани програми.

На основание доклад № 80-918/21.09.2021 г. и Заповед № РД09-1119/26.05.2021 г. на министъра на образованието и науката, заместник-министърът на образованието и науката е издал оспорваната Заповед № РД09-4086/03.11.2021 г., с която са заличени от „Информационния регистър на одобрените програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти“, общо 37 програми на обучителната организация, поради неподаване на заявление дали ще извършват обучение по програмите през следващите 12 месеца. Посочено е, че това следва да се извърши всяка година от 1-во до 10-то число на месец юни, на основание чл. 239 ЗПУО.

По делото са представени две заповеди, издадени от министъра на образованието и

науката.

Със Заповед № РД09-1119/26.05.2021 г. министърът на образованието и науката е възложил на М. Г. – заместник-министър на образованието и науката, да издава заповеди за одобрение или за отказ от одобрение на програми за обучение за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти, заповеди за промяна или отказ от промяна на съдържанието на одобрени програми и заповеди за промяна или за отказ от промяна на учителите по чл. 231, ал.3, т.2 ЗПУО.

Със Заповед № РД09-2387/23.09.2021 г. министърът на образованието и науката е възложил на М. Г. – заместник-министър на образованието и науката, да осъществява координация на дейностите, свързани с държавната политика в системата на предучилищното и училищното образование, в това число организацията и контрола на образователния процес, съдържанието на предучилищното и училищното образование, учебниците и училищната документация, професионалното образование и обучение, интеграцията на децата и учениците, приобщаващото образование, образованието на българите зад граница и училищната мрежа, квалификацията и кариерното развитие на учителите и социалния диалог.

При така установената фактическа обстановка, съдът формира следните правни изводи:

Предмет на оспорване е Заповед № РД09-4086/03.11.2021 г. на заместник-министъра на образованието и науката, с която на основание чл. 245, ал. 1, т. 2 вр. чл. 239 ЗПУО са заличени от „Информационния регистър на одобрените програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти“ общо 37 програми на жалбоподателя Сдружение „Б. институт по труда и социалната политика“, поради неподаване на заявление дали ще извършват обучение по програмите през следващите 12 месеца.

Съдът не приема тезата на ответника за недопустимост на жалбата поради липса на годен за оспорване административен акт.

Оспорената заповед притежава белезите на индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21 от АПК - издадена е от орган на власт, при упражняване на възложените му със закон властнически функции, като засяга неблагоприятно правната сфера на жалбоподателя

Съдът не споделя и тезата на ответника, че се касае за вътрешноведомствен акт по смисъла на чл. 2, ал. 2, т. 3 АПК. С оспорената заповед не са създадени права или задължения за орган или организация, подчинени на МОН. Напротив, пряко са засегнати права на учебната организация, тъй като със заличаването на одобрените програми същата губи възможността да провежда обучение по тези програми през следващите дванадесет месеца. Освен това, дори и да се приеме, че е налице хипотезата на чл. 2, ал. 2, т. 3 АПК, в случая е налице предвиденото в разпоредбата изключение, тъй като безспорно се засягат права и законни интереси на сдружението.

Предвид изложеното съдът приема, че жалбата е допустима, тъй като е подадена от надлежна страна, срещу подлежащ на съдебно оспорване административен акт и в законоустановения срок.

Разгледана по същество е основателна.

Съгласно разпоредбата на чл. 168, ал. 1 АПК съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения

административен акт на всички основания по чл. 146.

Според чл. 168, ал. 2 АПК съдът обявява нищожността на акта, дори да липсва искане за това.

Съдът намира, че оспорената заповед е нищожна, тъй като е издадена от материално некомпетентен орган, предвид следните съображения:

Съгласно чл. 229, ал. 1 ЗПУО министърът на образованието и науката организира създаването и поддържането на информационен регистър на одобрените програми за обучение за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти.

Според чл. 245 ЗПУО одобрените програми се заличават от регистъра по чл. 229, ал. 1 по писмено заявление на лицата по чл. 230; при неподаване в срок на заявлението по чл. 239; при подаване в две последователни години на заявление по чл. 239, че няма да бъде извършвано обучение по програмата.

В съответствие с чл. 239 ЗПУО всяка година от 1-во до 10-о число на месец юни лицата по чл. 230, които имат одобрени програми, подават заявление дали ще извършват обучение по програмата през следващите 12 месеца.

Действително в нормата на чл. 245 ЗПУО не е посочен компетентният орган, който следва да извърши заличаването, но безспорно е, че общата функционална компетентност принадлежи на министъра на образованието и науката – чл. 229, ал. 1 ЗПУО. Дейността по създаването и поддържането на информационен регистър на одобрените програми за обучение за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти; дейността по одобряване и отказ от одобряване на програмите, както и дейността по промяна в програмите и учителите по програмите се осъществяват от министъра на образованието или оправомощено от него длъжностно лице. Оттук следва да се приеме, че и дейността по заличаване на одобрените програми следва да се осъществи от министъра на образованието или оправомощено от него длъжностно лице. Аргумент в тази насока е и нормата на чл. 244, ал. 4 ЗПУО /независимо че се касае за различна хипотеза на заличаване/, според която при неизпълнение на предписанията по ал. 3 министърът на образованието и науката или оправомощено от него длъжностно лице издава заповед за заличаване от регистъра по чл. 229, ал. 1.

Съгласно чл. 3 от Устройствения правилник на МОН министърът на образованието и науката е централен едноличен орган на изпълнителната власт за провеждане на държавната политика в областта на образованието и науката. Министърът ръководи и представлява министерството. Министърът делегира със заповед правомощия на заместник-министрите и определя техните функции. Законът не е разписал изрично кой орган е компетентен да издаде заповед за заличаване на вече одобрени програми, но доколкото гореизброените дейности – одобряване и отказ от одобряване на програмите, както и промяна в програмите и учителите по програмите, се осъществяват от министъра на образованието и науката или оправомощено от него длъжностно лице, следва да се приеме, че и дейността по заличаване е в компетентността на министъра на образованието и науката или оправомощено от него длъжностно лице.

В случая оспорената заповед, с която се заличават 37 програми на учебната организация от регистъра по чл. 229, ал. 1 ЗПУО, е издадена от заместник-министъра на образованието и науката, комуто не са делегирани правомощия за това от министъра на образованието и науката, т.е. заместник-министърът на образованието и науката няма качеството на оправомощено длъжностно лице по смисъла на ЗПУО. В оспорената заповед е цитирана Заповед № РД09-1119/26.05.2021 г. на министъра на

образованието и науката, но същата не предоставя правомощия на заместник-министъра на образованието и науката да издава заповеди за заличаване на одобрени програми от регистъра по чл. 229, ал. 1. С посочената заповед са възложени на М. Г. – заместник-министър на образованието и науката, правомощия да издава заповеди за одобрение или за отказ от одобрение на програми за обучение за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти, заповеди за промяна или отказ от промяна на съдържанието на одобрени програми и заповеди за промяна или за отказ от промяна на учителите по чл. 231, ал. 3, т. 2 ЗПУО. Това са правомощия на министъра на образованието и науката по чл. 236 ЗПУО – одобрение или за отказ от одобрение на заявени програми; чл. 238 ЗПУО – отказ да се одобри програма; чл. 241 ЗПУО - промяна или отказ от промяна на съдържанието на одобрената програма и чл. 242 ЗПУО - промяна или отказ от промяна на учителите. В заповедта обаче не е предвидено правомощие за заличаване на одобрени програми от регистъра по чл. 229, ал. 1 на всяко от основанията по чл. 245, ал. 1, т. 1-3 ЗПУО, поради което заместник-министърът не е оправомощен за това.

По делото е представена и друга заповед № РД09-2387/23.09.2021 г., с която министърът на образованието и науката е възложил на М. Г. – заместник-министър на образованието и науката, да осъществява координация на дейностите, свързани с държавната политика в системата на предучилищното и училищното образование, в това число организацията и контрола на образователния процес, съдържанието на предучилищното и училищното образование, учебниците и училищната документация, професионалното образование и обучение, интеграцията на децата и учениците, приобщаващото образование, образованието на българите зад граница и училищна мрежа, квалификацията и кариерното развитие на учителите и социалния диалог. Посочената заповед разпределя ресорните функции между четиримата заместник-министри, като заместник-министър Г. е натоварена с изпълнение на държавната политика в областта на предучилищното и училищното образование. Посочената заповед не делегира конкретни правомощия, още по-малко делегира правомощия за заличаване на одобрени програми от регистъра по чл. 229, ал. 1.

По делото ответникът не е представил доказателства за компетентност, а именно заповед на министъра на образованието и науката, с която на заместник-министъра на образованието и науката се предоставят правомощия да заличава от „Информационния регистър на одобрените програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти“ учебни програми. Съгласно разпределената доказателствена тежест ответникът следва да докаже, че актът е издаден от компетентен орган. Такива доказателства не се събраха по делото, поради което и съдът приема, че не е доказана компетентността на издателя на акта.

Липсата на компетентност на издателя на акта е особено тежък порок, който води до неговата нищожност – чл. 146, т. 1 АПК, поради което е безпредметно обсъждането на останалите отменителни основания по чл. 146, т. 2-5 АПК.

При този изход на спора в полза на жалбоподателя следва да бъдат присъдени направените по делото разноски в размер на 210 лв., представляващи заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 200 лв. и внесена държавна такса в размер на 10 лв., съгласно списък на л. 87 от делото.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд София-град, 27-ми състав

РЕШИ:

ОБЯВЯВА ЗА НИЩОЖНА Заповед № РД09-4086/03.11.2021 г., издадена от заместник-министъра на образованието и науката.

ОСЪЖДА Министерство на образованието и науката да заплати на Сдружение „Б. институт по труда и социалната политика“ ЕИК[ЕИК] направените по делото разноси в размер на 210 /двеста и десет/ лева.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: